

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuvapautukset

Sivistyslautakunta 28.05.2024 § 58
185/02.09.00/2024

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Maiju Oksanen

Perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan periä kuukausimaksu. Kunta saa päättää perittävän kuukausimaksun suuruudesta. Perusopetuslain mukaan kuukausimaksua on alennettava tai maksu on jätettävä perimättä, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. (Perusopetuslaki 48 f §)

Kunnan tulee laatia iltapäivätoiminnan järjestämistä varten toimintasuunnitelma, missä määritellään mm. iltapäivätoiminnan maksun suuruus ja maksuvapautuksen hakemisen periaatteet. Sivistyslautakunta on päättänyt aamu- ja iltapäivätoiminnan kuukausimaksun suuruudesta viimeksi päätöksellä 5.3.2024 (§ 23) ja tarkentanut aamupäivätoiminnan maksun määräytymistä päätöksellä 23.4.2024 (§ 49). Nykyisessä iltapäivätoiminnan suunnitelmassa maksuvapautuksen myöntämisen periaate on määritelty seuraavasti: ”Huoltajan tulee hakea kirjallisesti maksunalennusta ja liittää siihen sosiaalityöntekijän antama lausunto perheen taloudellisesta tilanteesta.”

Käytäntö on peräisin ajalta, jolloin Ulvilan perusturvan toiminta on ollut Ulvilan kaupungin omaa toimintaa. Sittemmin toimijat ovat siirtyneet Satakunnan hyvinvointialueen alle eikä iltapäivätoiminnan maksuvapautusta puoltavien lausuntojen tekeminen kuulu Satakunnan hyvinvointialueen ilmoituksen mukaan heidän tehtäviinsä. Näin ollen perheiden ei ole kaikissa tapauksissa enää mahdollista saada lausuntoja. Tämän vuoksi on tarpeen uudistaa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuvapautuskäytännöt siten, että niitä voidaan soveltaa hakijoihin yhdenvertaisesti.

Aikaisemmin sosiaalityöntekijöiden perheen taloudellista tilannetta kuvaavat lausunnot ovat perustuneet Kelan toimeentulotuen perusosan suuruuteen. Ulvilan kaupunki ei ole myöntänyt lausuntojen perusteella iltapäivätoiminnan maksuun alennuksia vaan maksusta on myönnetty kokonaan maksuvapautus. Monissa kunnissa maksuvapautuksen tai maksun alentamisen perusteena on käytetty kunnan itsensä määrittelemiä (esim. Kankaanpää, Pori, Rauma) tai varhaiskasvatuksen voimassa olevia (esim. Kokemäki, Säkyä) tulorajoja.

Ulvilan kaupunki järjestää tulevana lukuvuonna kaikilla kouluilla aamupäivätoimintaa klo 7:00-10:00 ja iltapäivätoimintaa klo 12:00-16:30/17:00. Kaasmakun ja Koskin kouluilla aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat myös esiopetuksen oppilaat, jos heillä on esiopetusta täydentävän hoidon tarve. Lapsen osallistuessa vain aamupäivä- tai iltapäivätoimintaan kuukausimaksu on 100€.

Jos lapsi osallistuu sekä aamu- että iltapäivätoimintaan niin kuukausimaksu on 120 €. Elokuusta peritään puolet kuukauden maksusta. Kesäkuulle ajoittuvasta toimintapäivästä ei peritä maksua.

Sivistystoimialan esityksenä on, että iltapäivätoiminnan kuukausimaksusta myönnetään jatkossakin tuloihin perustuva maksuvapautus eikä muita maksun alennuksia seuraavin perustein:

- Perusopetuksen oppilaiden kohdalla tulorajana maksuvapautuksen myöntämiselle on Kelan perustoimeentulotuen perusosan suuruinen määrä 1.8.2024 alkaen. Perustoimeentulotuen perusosan määrä huomioi perheen käytettävissä olevat tulot sekä perheen koon mukaan vaihtuvat hyväksyttävät välttämättömät kulutusmenot.

Mikäli perheen yhteenlasketut tulot jäävät alle perustoimeentulotuen perusosan määrän, myönnetään perheelle maksuvapautus aamu- ja/tai iltapäivätoiminnan maksusta. Tuloina huomioidaan perheen kaikki muut tulot paitsi mahdollinen asumistuki. Menoina huomioidaan perustoimeentulotuen perusosan suuruiset menot perheen koon mukaisesti. Tulojen tarkastelu tehdään maksuvapautushakemuksen hakemiskuukautta edeltävien kahden kuukauden tulojen perusteella.

Käytäntö on yhdenvertainen niihin lausuntoihin perustuen, joiden mukaan perheille on aikaisemmin myönnetty maksuvapautus tulojen perusteella. Kelan perustoimeentulotuen määrää tarkastellaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan, ja perusosan määrät säädetään toimeentulotukilaissa. Tällöin myös iltapäivätoiminnan maksuvapautuksen myöntämisen raja muuttuu kansaneläkeindeksin mukaisesti.

- Aamu- ja/tai iltapäivätoimintaan Koskin ja Kaasmarkun kouluilla osallistuvien esiopetusoppilaiden kohdalla tulorajana maksuvapautuksen myöntämiselle esitetään noudatettavan varhaiskasvatusmaksujen tulorajoja.
- Maksuvapautus voidaan jatkossa myöntää edelleen myös sosiaalisin perustein. Tällöin edellytyksenä on Satakunnan hyvinvointialueen sosiaalipalveluiden toimittama perheen olosuhteita kuvaava sosiaalinen lausunto. Ulvilan kaupunki ei voi kuitenkaan velvoittaa Satakunnan hyvinvointialuetta toimittamaan lausuntoa.
- Maksuvapautus myönnetään edelleen myös oppilaille, joilla on kehitysvammalain mukaisesti laadittu erityishuolto-ohjelma tai jatkossa laadittu tulevan vammaispalvelulain mukainen päätös iltapäivätoiminnan maksuttomuudesta.

Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuvapautuksen perusteet esityksen mukaisesti.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.